

Mali trgovec

prilog

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84—, polletno Din 41—, mesečno Din 7—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregoričeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 11. oktobra 1930.

Štev. 41.

Razširjenje kroga odjemalcev.

Prodajna metoda največjih, prav tako kot najmanjših trgovskih podjetij stremi za večnim ciljem, povečati prodajo.

To stremenje je povsem umljivo; saj povečana prodaja navadno ni vezana s posebnim zvišanjem režije, vsled česar je učinek na dobičku dvojen.

Način, kalerega se različni trgovci poslužujejo, da dosežejo zvišanje prodaje, je mnogokrat zelo napačen, ker vsiljujejo blago stalnim odjemalcem. Trenutno je mogoče res prišlo do kupčije, a le redkokdaj je učinek trajen, ker bo naš stalni odjemalec pač kasneje manj rabil, ali pa se mora omejiti pri nakupu drugih potrebščin.

Edino prava pot k povečanju prometa je: pridobivanje novih odjemalcev.

Učinek je tu trajen in tem pomembnejši, ker pomeni zvišanje prometa za 10% najmanj 20 % povišanje čistega dobička.

Mnogo starih trgovin se ponaša s svojim dolgoletnim renomejem in se njih lastniki često zanašajo na svoje staro ime, vsled česar so take trgovine na polju pridobivanja novih odjemalcev navadno najmanj delavne. Vendar nam dnevni slučajji dokazujejo, da je občinstvo vedno bolj nagnjeno kupovati v novih in najnovejših trgovinah. Deloma je to pojav radovednosti, še bolj pa vleče lu praktična stran, ker kupec računa s tem, da v novi trgovini dobi res novo, nepreležano blago, dasiravno gre morda celo za starejše premeti, ki so celo večnost ležali v kakem velikem skladišču.

Vendar mora star trgovec s tem obćim nagnjenjem računati ter paziti, da ne izgubi nikogar od svojih stalnih odjemalcev. Kakor pomenja pridobitev novega odjemalca gotovo povečanje čistega dobička, je z vsakim izgubljenim kupcem naš dobiček zmanjšan in — če ne pazimo na to, da vsako vrzel vsaj sproli zamašimo, se bližamo neizprosno trenutku, ko bodo naše letne bilance izkazovale izgubo.

Ako se ozremo v velika podjetja, najdemo povsod poseben prodajni oddelek, ki ima svojega šefa na čelu in kateremu je često pridružena še četa raznih uradnikov. Največkrat pa tudi taki prodajni šefi razumejo svojo dolžnost napačno ter se brigajo predvsem za to, da točno registrirajo vsak padec prometa, ne iščejo pa vzrokov nazadovanja in največkrat tudi ne najdejo poti k povečanju prometa.

Med trgovci je gotovo nad 80% takih, ki mislijo, da je njihov krog odjemalcev popoln ter se ne dá nikogar več pridobiti. Niti v enem samem slučaju ni to res; prav povsod je možnost razširjenja kroga odjemalcev znatno večja kot si to trgovec predstavlja.

Priznali moramo tudi, da greši, velika večina trgovcev s tem, da so njih oči vse preveč obrnjene na znotraj; za pogled v zunanost pa, ki je njih pravi delokrog, ne najdejo časa, ali pa nimajo za to zadostnega razumevanja.

Naloga trgovca je predvsem ta, da obdrži vse stare odjemalce in da njihov krog vedno pomnožuje z novimi, ker

bo le na ta način, in ne s prevelikim vsiljevanjem blaga stalnim odjemalcem, dosegel svoj namen in povečal promet.

Podlaga za obdržanje starih odjemalcev je predvsem, vljudnost v obče- vanju, dalje solidnost v blagu in cenah ter končno snaga in red v obratova- lišču. To so notranje zadeve, katerim naj vsak trgovec posveti velik del svoje pozornosti.

Da pa pridobi nove odjemalce, mora trgovec neprestano šludirati ljudi raz- mere onih oseb, ki še niso njegovi od- jemalci ter izkoristiti vsako priliko, da jih priključi svojemu stalnemu krogu.

Trgovec naj ne hvali preveč sam svojega blaga, temveč naj povprašuje stalno svoje odjemalce, kako so zado- voljni z blagom, kako z obče- vanjem in postrežbo. Konsument je merodajen za sodbo o blagu; seveda to ne razveže trgovca dolžnosti, da svoje blago natančno in vestno izbira.

Tudi reklama je na mestu, a ta mora biti zlasti pri manjših in srednjih lrgo- vinah smotrena, ker se današnje ob- činstvo od starih šlagerjev in razne slične bombastične reklame ne dá več lahko pregovoriti. Za vsakega trgovca se bo najbolj izplačala reklama z brezplačnimi poskušnjami za kak pred- met, ki ga namerava na novo uvesti, ako je oblika predmeta taka, da to do- ljuje. Praksa je pokala, da je način takih poskusnih vzorcev zlasti pri pri-

dobivanju novih odjemalcev zelo učin- kovit. In prav za te, ki še niso odje- malci, pa jih je morda samo slučaj zanesel v trgovino, se mora trgovec s posebno uslužnostjo pobrigati.

In ne pozabite na vljudnost in usrežlji- vost nasproti stariim kupcem, kakor tu- di ne na dolžnost, da se informirate pri njih stalno o njihovem zadovolj- stvu!

Če gre vaša trgovina slabo, in pri- pisujete ta vzrok konkurenci, šludirajte prodajne metode konkurenta, posebno one, s katerimi vas je nadkrilil ter jih uvajajte v svoj obrat.

Pri prodaji naj vas ne vodi samo že- lja trenutne ugoditve odjemalcu, marveč glejte na to, da bo kupčeva zadovolj- nost še čez dolgo dobo prav taka kol- je bila na dan sklepa kupčije.

Nikdar pa ne nehajte stremeti in de- lovati za to, da potem proučavanja svoje okolice odjemalcev in neodje- malcev izrabite vsako priliko za to, da si bodisi potem družabnih slikov, ali tudi s kako drugo uslugjo pridobite no- vega odjemalca. To zabičite tudi svojim nastavljenecem ter jih za njihovo uspeš- no delo na tem polju primerno nagra- dite, da jih s tem vspodbudite k nove- mu delu.

Glavni pogoji za obdržanje starega kroga odjemalcev ter za njegovo raz- širitev pa so, ne pozabite: vljudnost, snažnost, solidnost!

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Če se je debetni račun med letom izpremenil v kreditnega, vsled česar se obrestuje po nižji obrestni meri, mo- ramo znesek med letom razdeliti ob vpisu na dva dela, kakor smo to slo- rili pri nemškem načinu ter najprvo po- krili z delom vplačanega zneska prej- šnji debet.

Od tega zneska zaračunamo obrest- ne številke za dneve nazaj, kakor obi- čajno pri francoškem načinu in vpi- šemo dobljene številke v kreditni stol- pec. Obenem pa moramo zaključiti ko- lono številok ter računoimelnika obre- menili za ono vsoto, za katero je skup-

na vsota kreditnih obrestnih številok večja od debetnih, ne da bi nam bilo potreba radi tega delati še kak posebni račun ali izračunati bruto saldo, kate- rega seveda ni več v našem slučaju, ker smo potem delitve plačila prejšnji bruto saldo popolnoma izravnali in so obresti vseh knjižb zaračunane za na- zaj, dasiravno so obrestne številke pi- sane v zamenjanih stolpcih ter predstavl- ljajo obrestne številke debetnega stolp- ca v tem slučaju računoimelnikovo dobro, kreditne pa gredo na njegovo breme.

Ko smo obremenili računomoimelnika za obresti do dneva izravnave potom prima-note ali potom jourala, potegnemo pod kolono doledanjih knjižb obrestnih številk vodoravno črto, vsled česar jih pri poznejšem zaključevanju več ne upoštevamo. Znesek, ki ga je računomoimelnik več plačal kot je znašal njegov dolg, knjižimo šele po izvršitvi teh vpisov.

Bistvena razlika med nemškim in franc. načinom izračunavanja obrestnih številk je tedaj ta, da pri nemškem načinu računamo obrestne številke za cele zneske in za celo dobo vnaprej do zaključnega dneva; pri francoskem načinu pa računamo obrestne številke za nazaj od dneva dobrovpisa ali obremenitve do otvorilvenega dneva, vsled česar moramo seveda ob zaključnem dnevu zaračunati tudi obresti od bruto salda, lo je od onega zneska, ki predstavlja razliko na denarni vrednosti za celo dobo od zaključnega do otvorilvenega dneva nazaj, kar je umljivo, ker smo doslej računali za nazaj obrestne številke samo od onih vrst, ki smo jih knjižili med letom, dočim se obrestne številke stalnega (otvorilvenega) salda niso računale ter jih izračunamo samo od ostanka (bruto salda) na zaključni dan.

Ker je to obenem nekak način odbijanja obrestnih števil, predstavljajo debetne številke (kot je omenjeno) računomoimelnikovo dobroimelje, kreditne pa nasprotno njegovo breme.

Angleški način.

Manj udomačen kot nemški in francoski, a v mnogih ozirih veliko bolj praktičen je angleški način kontokorrenta, ki se razlikuje od omenjenih dveh

v tem, da pri njem računamo obrestne številke od stanja za dobo od otvoritve pa do onega dneva, ko se stanje zopet izpremeni vsled kake obremenitve ali vsled kakega dobropisa.

Vsled tega načina obenem z vpisom zneska sicer zapišemo dan valutiranja, stolpec »dnevi« pa pustimo neizpolnjen, ker vpišemo število dni šele takrat, ko se vsled novega vpisa stanje glavnice izpremeni. Dneve izračunamo od dneva valutiranja, ki je zabeležen pri zadnjem vpisu pa do vštefega dneva nove vknjižbe ter jih pomnožimo s stanjem, ki je bilo izkazano pred (tem) zadnjim vpisom in delimo s 100. Pri novem vpisu sicer zabeležimo datum valutiranja, vpisati pa seveda ne moremo še števila dni, ker nam bo to znano šele ob poznejšem vpisu, vsled česar tudi še ne moremo izračunati in knjižiti obrestnih števil.

Razpredelba angleškega tekočega računa je bistveno ista kot nemška, oziroma francoska, pač pa ima poleg denarnih stolpcev navadno še posebno kolono, v kateri izkazujemo vsakokratno stanje tekočega računa.

Kolona »stanje« je razdeljena včasih v dva denarna stolpca, v katerih prvem izkazujemo debetno, v drugem pa kreditno stanje tekočega računa. Še bolj običajno pa je, da imamo za izkazovanje stanja samo en denarni stolpec, pred njim pa ozek stolpec, opremljen s črticami (minusi), ki značijo, da je sledeče — izkazano — stanje debetno. Ako se med letom stanje izpremeni v kreditno, knjigovodja enostavno prečrta minus z navpično črtilico, ki znači, da je v naslednjem stolpcu izkazano stanje kreditno.

(Nadaljevanje sledi.)

Izgubljeni dolžniki.

Ta pasivna postavka obremenjuje mnogo bilanc naših trgovcev hujše od vseh drugih. Z gotovostjo lahko rečemo, da je v najmanj trideset odstotkih ljudi glavni vzrok otvoritve konkurzov, v ostalih sedemdesetih odstotkih pa igra vsaj enega izmed poglavitnih vzrokov insolventce.

Nesmiselno bi bilo trditi, da je popolna odstranitev te pasivne postavke enostavno mogoča, vendar je gotovo, da se dá število izgubljenih dolžnikov znatno omejiti.

Pri vseh izgubah gre v glavnem za troje vprašanj: 1. ali je izgubo zakrivila višja sila, 2. ali je vzrok izgube

trgovčeva površnost in 3. ali leži vzrok v konsumentovi malobrižnosti?

Če je izgubo zakrivila višja sila: nenadno obubožanje, smrt, ali kaka druga nesreča, ki je zadela dolžnika brez njegove neposredne krivde, ne sme trgovec enostavno prekrižati računa, marveč ga mora vknjižiti na račun dubioz in ga imeti sfalno v evidenci. Nenadno obubožanje, ali kaka druga nesreča še ni vzrok, da bi se terjatvi odpovedali. Mogoče se šele čez dolga leta dolžnikov položaj v toliko izboljša, da bo zamogel vsaj polagoma odplačevati svoj dolg in z njim vred tudi primerne obresti za dobo zadnjih treh let (ker so po zakonu obresti nad tri leta neizterljive). V takem slučaju si bo previden trgovec preskrbel od dolžnika zadolžnico, katero naj podpiše glavni dolžnik in poleg tega vsaj še njegov **zakonski drug** kot porok, ako si že ne more preskrbeti še drugih porokov. V zadolžnici morajo biti omenjene tudi obresti in poleg tega kavcija (varščina) za eventualne tožbene stroške, ki sme znašati do 10% dolžne vsote.

Obrazec take zadolžnice je v kratkem sledeč:

Zadolžnica,

s katero podpisani... (ime in naslov dolžnika) potrjujem, da sem prejel od (ime trgovca) posojilo za kritje svojega dolga na blagu v znesku —Din —p (z besedo...), katero se zavezujem vrniti do... (rok do treh let), med tem pa plačevati... odstotne letne obresti vsakega pol leta vnaprej.

Kot kavcijo za izterjevalne in druge stroške sprejemem v svojo obvezo znesek do Din... (z besedo...).

Sopodpisani(a) ... (imena in bivališča porokov) pristopim(va) (mo) tej obvezi nerazdelno kot porok(a) (i) in plačnik(a) (i).

Vse zaveze, izhajajoče iz te zadolžnice so tožljive pri Okrajnem sodišču v..., katerega razsodbi se podpisani podvržemo.

V....., dne....

*Podpis dolžnika:
(dolžnik).*

*Podpisi porokov:
(s pristavkom: porok in plačnik).*

Tako zadolžnico kolekujemo s koleki v višini ½ odstotka zneska dolga in kavcije. Ako dolžnik ne more plačati kolekov v gotovini, jih prištejemo k dolžnemu znesku.

Zadolžnico, ki po preteku treh let ni plačana, moramo prolongirati za nadaljno dobo treh let, kar moramo sločiti na ta način, da lo zadolžnico uničimo ter izstavimo zopet novo. Novi zadolžnici prištejemo tudi neplačane obresti in stroške.

Še enostavneje je, ako terjatev zavarujemo z bianco (nedalirano) menico, za katero dobimo obrazec v vsaki večji trafiki.

Seveda bo trgovec pred podaljšanju skušal dobiti kritje od glavnega dolžnika ali od porokov (žirančev), ki so solidarno odgovorni za plačanje.

Tako zavarovanje terjatev, je umestno tudi v vseh drugih slučajih, kjer je trgovec v dvomu za kritje dolga.

V slučaju smrti, naj trgovec ne pozabi prijaviti dolga pri zapuščinski razpravi, tudi v slučaju, ako domneva, da je zapuščina dolžnikova pasivna.

(Dalje prihodnjič.)

Gospodarske beležke.

Zakon o industrializaciji države.

Te dni je bil dovršen in izročen trgovinskemu ministrstvu osnutek zakona o industrializaciji države, katerega namen je, pospešiti razvoj industrije z izboljšanjem starih in ustanavljanjem novih industrijskih podjetij v državi.

Odllična kvaliteta letošnjega mošta.

Poročila vinarških inspektorjev po posameznih banovinah, ki se zbirajo v našem poljedelskem ministrstvu, pričajo, da je kvaliteta letošnjega mošta odlična ter znaša povprečna množina sladkorja v moštu 20 odstotkov.

Za uravnoteženje naše trgovine s Češkoslovaško.

Naša trgovina s Češkoslovaško je redno pasivna, ker uvažamo od tam velike množine tekstilij, steklenine in drugih industrijskih proizvodov; naš izvoz na Češkoslovaško pa je prav majhen, da-siravno bi bil lahko mnogo večji.

V avgustu je n. pr. Češkoslovaška uvozila iz inozemstva nad 53.000 komadov svin, in sicer 33.152 iz Poljske, 11.249 iz Madžarske ter samo 3000 iz Jugoslavije. Isto in še slabše je z našim uvozom živine, perutnine in drugih agrarnih produktov.

Beograjske »Male Novine« vprašujejo z ozirom na ta dejstva: »Kje je tu reciprociteta?« Res je nerazumljivo, da je naše blago v tej prijateljski državi tako zapostavljeno. Isti list poziva vlado, naj stori protiukrepe, zlasti naj poviša carino na produkte, ki jih iz Češkoslovaške uvažamo, da na ta način prisili Češkoslovaško k večjemu upoštevanju naše trgovine.

Upajmo, da teh ukrepov zlasti po zadnjih dokazih češkoslovaške bratske naklonjenosti ne bo potreba ter se bo trgovina že na podlagi prijateljske zavednosti izboljšala vsaj v toliko, da bo naš delež na češkoslovaškem uvozu vsaj tak, kakor nam po naravnem zakonu — brez vsake protekcije pripada.

Gospodarsko sodelovanje z Grčijo.

Predstavniki naših gospodarskih krogov, ki so te dni zaključili svojo ekskurzijo v Grčijo, so imeli pred povratkom v Atenah skupno sejo s predstavniki grških ogospodarskih krogov, na kateri je bila sprejeta resolucija, ki poziva obe vladi in gospodarske predstavnike obeh držav, naj delujejo za poživitev medsebojnih gospodarskih zvez potom propagande in osnovanja gospodarskih razstav v obeh državah. Ukrene naj se vse potrebno za olajšanje prehoda meje ter razširitev prometnih vezi med obema prijateljskima državama.

Obenem se je govorilo o ustanovitvi grške trgovske zbornice v Jugoslaviji ter jugoslovenske v Grčiji ter se sklenilo nov setanek za 1. januar v Solumu.

Tudi beograjska Trgovska zbornica proti kartelom.

Na zadnji seji beograjske Trgovske zbornice je bil v resoluciji sprejet tudi sklep, s katerim se poziva vlada, naj v interesu omiljenja gospodarske krize in pobiranja draginje posveti posebno pozornost karteliranim družbam, ki povzročujejo previsoke cene. Državna podjetja naj ne pristopajo h kartelom, temveč naj bodo regulatorji cen. Ukine naj se previsoka carinska zaščita za nekatera podjetja, ki dosegajo celo višino 80% zaščite ter naj se določi najvišja carinska zaščita na največ 25 odstotkov ter naj se pri tej zaščiti nekoliko bolj jemljejo v ozir interesi konsumentov.

Sklepi beograjske Trgovske zbornice so zelo umestni, ker so nekateri domači karteli s svojimi previsokimi cenami eden glavnih vzrokov današnje gospodarske depresije in je tudi previsoka carinska zaščita največkrat v ostrem protislovju s splošnimi gospodarskimi koristmi.

Statistika konkurzov.

V septembru je bilo v državi otvorenih 24 konkurzov (lani 48) in poleg tega 18 poravnjav, ki lansko leto niso bile uvedene.

Po posameznih banovinah se konkurzi in poravnave dele na sledeče banovine:

	konkurzi poravnave lani		
Dravska	7	6	3
Savska	4	3	3
Drinska	—	1	3
Zetska	3	—	2
Dunavska	5	4	10
Moravska	1	—	7
Vardarska	2	2	15
Beograd	2	1	3

Občutno je narastlo število konkurzov in poravnjav v Dravski in Savski banovini, dočim se je drugod število znižalo.

Od začetka tekočega leta pa do konca septembra izkazuje statistika 503 konkurze, medtem, ko jih je bilo lani 842. Skupno število konkurzov je tedaj letos nazadovalo za 339 slučajev ali za nad 40 odstotkov. Poleg tega pa znaša število letošnjih poravnjav 99 slučajev, dočim jih lani ni bilo.

Náš indeks cen na debelo zopet padel.

Poročilo Narodne banke za mesec september kaže zopet znaten padec indeksa cen na debelo, dasiravno se je doslej domnevalo, da je indeks tekom zadnjih štirih mesecev ustaljen ter da je nazadovanje cen končano. Koncem avgusta je znašal skupni indeks cen 87.7, do konca septembra pa je padel na 82.6. Ta občutni padec gre predvsem na račun padca žitnih cen.

Nazadovali pa so tudi vsi drugi predmeti in sicer rastlinski proizvodi od 93.9 na 78, živalski od 96.7 na 95.6, industrijski od 79.7 na 78.2 ter rudninski od 88.6 na 88.4. Najmanj so nazadovali rudninski proizvodi, kar je v glavnem zasluga kartelov, ker naše cene še izdaleč ne odgovarjajo svetovnim cenam.

V zadnjih letih je bilo stanje indeksa za posamezne proizvode v septembru sledeče:

proizvodi:	1927.	1928.	1929.	1930.
rastlinski	122.6	132	102.9	78
živalski	111.7	117.1	107.2	95.6
industrijski	108	96	90.2	78.2

V zvezi s temi cenami je skupni indeks nazadoval od leta 1927. od 110.4 na 107.2, 96.2 in stoji sedaj na 82.8. Padec rastlinskih proizvodov je toliko bolj občuten, ker je dosegel šele leta 1928. svoj višek in je zdrcal navzdol šele v zadnjih dveh letih.

Osnovanje izvozne baze za našo živino.

Ker so naprave za izvoz živine v Solunu nezadostne, se je odločilo naše društvo izvoznikov ustanoviti v Gjevrgjeliji izvozno bazo za živino, kjer se bo živina lahko odpočila ter vsled tega ugodneje plasirala v inozemstvu.

Zopet nova tvornica svile.

Francoska skupina iz Lyona se je odločila, da zgradi v Gjevrgjeliji moderno tvornico svile, ki bo po svoji kapaciteti največja v državi. Ustanovitev te tovarne bo v veliko korist našim svilorejcem, ker so se morali doslej kokoni po nizkih cenah izvažati. Znatno pa bo znižan tudi uvoz svilenih tkanin, ki predstavlja v naši bilanci občutno postavko.

Polreba omejitve uvoza inozemskega premoga.

S tem vprašanjem smo se že večkrat bavili v našem listu. Sarajevska »Jugoslovanska pošla« prinaša oster članek proti uvozu inozemskega premoga, ter zahteva, naj se ukine vsak uvoz premoga razen koksa, ker naš premog zadostuje in odgovarja vsem domačim potrebam.

Ako upoštevamo, da je bilo v pretečenem letu uvoženih nič manj kot 66.400 vagonov inozemskega premoga, lahko izračunamo, koliko je dala zlasti »naša« industrija zaslužiti tujini, med tem ko naši rudarji štrādajo v brezdelju ter so domači premogovniki morali omejiti produkcijo na minimum.

Poleg drugih mer, ki naj jih podvzame država, da prepreči uvoz zadnjega nepotrebnelega vagona premoga, priporoča »Jugoslovanska Pošla« vladi, naj ukine vsako carinsko zaščito za ono industrijo, ki ne uporablja izključno le domači premog.

Za povzdigo hmeljarstva v Vojvodini.

Neugodna konjunktura je prisilila vojvodinske hmeljare, da so opustili hmeljnike, v katerih bi se dalo pridelati kakih 4000 met. stotov prvovrstnega hmelja in znaša letošnji pridelek le kakih 5000 met. stotov. Ker že sedanja povpraševanja v inozemstvu kažejo, da se bo dal tudi v bodoče hmelj s pridom prodati, je sklenila novosadska gospodarska zbornica s podporo tamošnje banske uprave in poljedelskega ministristva zapričeti podporno akcijo za hmeljare in svrho obnovitve opuščenih hmeljnikov.

Naš izvoz soli.

Ker se danes domača produkcija ne krije naših potreb, uvažamo sol iz Turčije, dočim se je prej uvažala iz Tunisa morskim potom na Sušak in Dubrovnik. Ako primerjamo uvoz soli zadnjih dveh let, vidimo, da se je naša potreba tekom lanskega leta skoraj podvojila, kar smo leta 1928 uvozili 8981 ton, leta 1929 pa 18.422 ton soli iz inozemstva.

Izvoz vina.

Francija še vedno kupuje rudeče vino v Jugoslaviji in Madžarski, ker so šli Španci s cenami navzgor.

Najnovéjše pa je, da so te dni kupile nekatere italijanske izvozne tvrdke večje množine mošta v Vršču za izvoz preko Reke in Trsta.

V inozemstvu je položaj na vinskem trgu sledeč:

Avstrija je pridelala več kot je pričakovala, a je mošt slabe kvalitete ter se plačuje po 40—50 šilingov hl.

Isti položaj je na **Madžarskem**, kjer se cene mošta še niso ustalile, ker ni kupčije. Stari burgundec se plačuje po 50 pengő hl.

Tudi v **Nemčiji** je trgategv nepričakovano velika; kvaliteta pa manj vredna ter vsebuje mošt 9.5—17 odstotkov. Cene so vsled velike ponudbe padle.

Italija ima dobro letino ter se plačuje zgodnji mošt po 6—7 lir za stopnjo; sicilijanska vina notirajo 100 do 120 lir hl; v provinci Emiglia se gibajo cene v višini 8.50—10 lir za stopinjo. Grozdje se plačuje po 60—70 lir za 100 kilogramov.

Predpisi za nakladanje in razkladanje železniških tovorov.

Železnica sama nalovarja ono blago, ki ga je sprejela v skladišče.

Sfranka pa mora sama nakladati in razkladati: 1. tovore, ki so težji od 5000 kg, oziroma ako je tovarnina plačana za najmanj to težino, 2. predmete daljše od 7 m, oziroma težje od 500 kg, 3. polne sode, če jih treba nakladati drugega vrh drugega, 4. blago, ki ni pakirano in ono blago, ki se naklada v cisterne ali specialne vagone.

To objavljamo na razna vprašanja z ozirom na nekatere spore trgovcev z železnico.

Ukinitev direktnega kupovanja žita za vojsko.

Na prošnjo trgovskih predstavnikov bo vojni minister ukinil kupovanje žita za vojsko direktno od producentov, zlasti ker se je doslej ta praksa izkazala za neodgovarjajočo.

Zakon o trgovskih srednjih šolah.

Komisija za sestavo zakona o trgovskih srednjih šolah pri našem trgovinskem ministrstvu je dokončala svoje delo. Srednje trgovske šole imajo veljavno šestih razredov drugih srednjih šol, trgovske akademije pa so enakovredne višjim srednjim šolam s tečajnim izpitom, in usposablja njihova dovršitev dijaka za prestop na trgovsko visoko šolo. Število trgovskih srednjih šol bo določilo trgovsko ministrstvo. Ustanove se lahko povsod, kjer se za prvi razred prihlasi najmanj 30 učenec.

Nov zakon o odpiranju in zapiranju obratov.

Ministrstvo trgovine in industrije je izdalo banskim upravam navodila, kako imajo v bodoče postopati pri izdajanju določil in naredb za delovni čas v obratovališčih, da se čim bolj približajo različne naredbe, upoštevajoč krajevne potrebe k enotnosti za vso državo.

Vse dosedanje naredbe pa bodo že v kratkem času zamenjane z enotnim zakonom, veljavnim za celo državo, ki je ravnokar pred dovršitvijo in je bil sestavljen ob sodelovanju strokovnjakov iz cele države.

Nemčija se zanima za naše izvozne produkte.

Več nemških tvrdk iz Hamburga se je obrnilo na naš Zavod za pospeševanje trgovine z željo, naj jim sporoči naslove, cene in pogoje za nakup večjih množin našega sadja (suhih sliv, orehov, južnega sadja), dalje semen, jajc in živine. Interesenti naj se obrnejo na omenjeni zavod v Beogradu.

Sanatorij Trgovskega bolniškega podpornega društva.

Trgovsko bolniško podporno društvo v Ljubljani, ki se posebno v zadnjih letih prav lepo razvija, je kupilo v Ljubljani vilo dr. Slajmerja, katero bo preuredilo v sanatorij, kab ro ob sedanjem prenatrpanju bolnic velika dobrota za njegove člane.

Izvoz našega boksita v Južno Afriko.

V Splitu nakladajo 300 vagonov boksita za tvornice aluminija v Goa v Južni Afriki. To je prva vzorčna pošiljka. Upanje je, da bo naša pošiljka odgovarjala zahtevam kupcev, kar bi otvorilo novo, stalno in dobro zvezo za naš izvoz.

Kolonizacija v Metohiji in na Kosovem.

V Metohiji in na Kosovem bo vlada kolonizirala okoli 4000 rodbin - poljedelcev. V to svrhu so naročene premakljive hišice v Nemčiji in razno poljedelsko orodje. V okolici Ohrida in Dojrana je kolonizacija že pričela s prav lepimi uspehi.

Po širnem svetu.**Nova agrarna konferenca.**

Po sinajski in varšavski konferenci agrarnih držav, ki sta rodili vsaj to dobro, da so bile prisiljene tudi industrijske države v Ženevi računati s potrebami agrarnih držav, se je pokazala potreba nove konference. Romunski listi poročajo, da se prične zasedanje nove konference evropskih agrarnih držav v sredi tega meseca v Bukarešti. Zastopanih bo 10 evropskih držav, med njimi tudi take, ki se za konferenco zanimajo s stališča lastne industrije.

Žitni monopol na Češkoslovaškem.

Češkoslovaški gospodarski krogi se zavzemajo za ustanovitev državne institucije, ki bi imela ves uvoz žita v svojih rokah. Ta institucija bi nastavila za uvoženo žito tako visoke cene, da bi ne konkurirale domačemu pridelku. Dobiček bi se porabil za povzdigo lastnega žitnega pridelka ter za izvozne premije. Sličen načrt je obstojal v Avstriji, pa se je zlomil na odporu socialistov.

Evropska železniška konferenca.

Dne 10. t. m. prične zasedati v Kodanju evropska železniška konferenca, katere se udeležijo zastopniki vseh evropskih državnih in privatnih železnic. Obravnavalo se bo vprašanje direktnih vagonov in voznega reda.

Francija proti sovjetskemu dumpingu.

Francoska vlada je v obrambi proti sovjetskemu dumpingu sklenila za vsak uvoz žita, mesa, jaje in lanenega olja iz Rusije uvesti posebna uvozna dovoljenja, brez katerih se uvoz ne sme vršiti.

Za ukinitvev dumpingov in protekcionizma.

V Društvu narodov je bila 2. t. m. sprejeta resolucija gospodarskega odbora, s katero se pozivajo vse države, naj prenehajo z izvozno ekspanzivnostjo (dumpingom) ter naj ukinejo določila indirektnega protekcionizma lastnih proizvodov.

Naša zunanja trgovina je močno oškodovana vsled ruskega dumpinga, a s to resolucijo ne bo njen položaj izboljšán, ker dvomimo, da bi se države, zastopane na zadnji konferenci v Ženevi, zedinile v načelih skupne borbe proti sovjetskemu dumpingu, dočim Rusije ženevski sklepi ne vežejo.

Še bolj pa je oškodovana naša zunanja trgovina po agrarnem protekcionizmu v industrijskih državah (Avstrija, Čehoslovaška, Nemčija in dr.) in je resolucija že z ozirom na naše sosede prav umestna ter bi ukinitvev pretirane protekcionizma ugodno vplivala na našo zunanjo trgovino in izboljšala naš gospodarski položaj. Vendar nas tudi tu dosedanje izkušnje uče, da bo resolucija najbrž ostala samo resolucija, kakor so svoječasni sklepi o carinskem premirju rodili carinsko vojno.

Polom velikega ameriškega finančnega podjetja.

Te dni je ustavila plačila velika newyorška finančna družba »I. A. Sisto & Comp.«, v kateri je imela zlasti Italija veliko finančno podporo, ker je družba posredovala pri več posojilih in so se tudi večje italijanske banke posluževale njenega posredovanja, ker je bil direktor podjetja Italijan.

Avstrijska zunanja trgovina.

Podatki lelošnje zunanje trgovine koncem avgusta (za osem mesecev) kakažejo izvoz v vrednosti 1.223,5 milijonov šilingov (lani 1.463,1 mil.), uvoz pa izkazuje vrednost 1.821,1 milijona šilingov (lani 2.073,4 mil.). Letošnja trgovinska bilanca je tedaj pasivna za 597,6 milijona šilingov, med tem ko je lanska pasivnost znašala 610,3 milijonov.

Dasiravno je pasivnost lelos nekoliko znižana, ne kažejo podatki onega uspeha, ki ga je Avstrija pričakovala od svojega agrarnega protekcijonizma. Uvoz se je v razmerju nasproti lanski mu sicer znižal za 252,3 milijona šil., istočasno pa je skoraj za isto vsoto padel tudi izvoz, kar težko občuti avstrijska inustrija, ker gre skoraj cela razlika na njen račun. Posledice agrarnega protekcijonizma so tedaj popolnoma negativne in splošnemu gospodarskemu položaju občutno škodljive.

Napredovanje industrijalizacije v Rusiji.

Po petletnem načrtu bi se morala ruska industrija povečati za 21%. Sedanja statistika pa kaže veliko hitrejši napredek ter se je v letu 1928/29 industrija pomnožila za 24%, v l. 1929/30. pa za 25%.

Posamezni industrijski produkti kažejo v zadnjem letu sledeče napredovanje: petrolej 26%, premog 17½%, lito železo 17%, železni izdelki 14%, povišanje električne energije znaša 43 odstotkov.

Industrija napreduje lepše kot se je pričakovalo ter se je število zaposlenih industrijskih delavcev povišalo za 13,5 odstotka.

Nazadovanje vrednostnih papirjev v Parizu.

Spričo znižanega obratovanja in produkcije, deloma pa tudi vsled zunanjih vplivov so te dni nazadovali skoraj vsi važnejši industrijski papirji v Parizu. Nazadovanje se še ni ustavilo, vendar so razlike razmeroma majhne ter odgo-varjajo sedanjemu položaju.

Podržavljenje londonskega prometa.

Angleška vlada se bavi z velikopoteznim načrtom, kako bi združila ogromni londonski prometni aparat v eno samo javno podjetje, ki bi obsegalo okoli 600 km podzemnih in drugih železnic, okoli 2500 tramvajskih voz ter nad 15 tisoč avtobusov, ker bi enotna uprava z enotnimi voznimi redi omejila zmedo v prometu.

Bolgarski izvoz grozdja.

Izvoz namiznega grozdja iz Bolgarije postaja našemu izvozu vedno bolj opasen, ker so se bolgarski vinogradniški krogi z vso silo vrgli na naša tržišča (zlasti v Avstrijo). Lanski izvoz grozdja je znašal 2100 ton, letos pa računajo z izvozom nad 5000 ton.

Rusija proizvaja papir iz koruze.

V dnepetrovski tvornici papirja so ugodno uspeli poskusi predelovanja koruznice v zavijalni in časopisni papir, kar je za Rusijo, ki razpolaga z velikimi množinami koruznice, obenem pa trpi na pomanjkanju proizvodnje papirja velikega pomena.

Rusko - ameriška trgovina.

V pretečenem proračunskem letu, ki se zaključuje 30. septembra, so Sovjeti izvozili iz Amerike za 145 milijonov dolarjev vrednosti. Trgovinske zveze so skih strojev. Sovjetski izvoz v Ameriko v istem času pa kaže samo 32 milijonov dolarjev vrednosti. Trgovinske zveze so tedaj prav majhne in je Rusija navzlic dumpingu ob ameriški obrambi pasivna v svoji trgovini z njo.

Poljedelski kartel na Madžarskem.

Na Madžarskem so karteli tako udomačeni, da je trgovina in industrija združena v nič manj kot 241 različnih kartelih. Ker je poljedelstvo še edina nekartelirana gospodarska panoga, se bavijo merodajni krogi z načrtom ustanovitve poljedelskega kartela, ki naj bi bil regulator cen in izvoza poljskih izdelkov.

Letošnji pridelek sladkorne pese.

Po statistiki znanega strokovnjaka F. O. Lichta bo letošnji pridelek sladkorne pese veliko večji kot lanski. Evropski pridelek — v številni Rusijo — ceni Licht letos na 9,611.000 ton, dočim je lanski pridelek znašal le 8,304.000 ton, kar znači, da je letošnji pridelek za 1,307.000 ton, ali za nad 15 odstotkov večji kot lanski. Razen Poljske, Italije in Madžarske so pridelale vse evropske države več kot lani.

Rusko-čehoslovaška trgovina.

V zadnjih enajstih mesecih (do konca avgusta) je Rusija izvozila iz Čehoslovaške za 295 milijonov Kč blaga (lani v istem času za 203 milijone). Vrednost ruskega uvoza na Čehoslovaško pa je znašala letos 115 (lani 118) milijonov Kč. Čehoslovaška je tedaj v svojem trgovanju z Rusijo v zadnjih 11 mesecih aktivna za 180 milijonov Kč, dočim je bila v istem razdobju leta 1928/29 aktivna za 85 milijonov Kč.

Ford omejil obratovanje.

Splošna gospodarska depresija je prisilila tudi Forda, da je skrčil obratovanje v svojih tvornicah od prejšnjih normalnih 5 dni na 4 tedenske delovne dneve in je sedaj zopet omejil delo na samo tri dni tedensko, ker je produkcija njegovih avtomobilov veliko večja kot povpraševanje.

Nazadovanje izseljevanja v Ameriko.

Slaba konjunktura v Ameriki je tudi znatno omejila naseljevanje podanikov evropskih držav, ki so od dovoljene kvote 143.000 naseljencev izkoristile manj kot desetino, ker so izdale za izselitev v Ameriko tekom pretečenega proračunskega leta komaj 13.400 dovoljenj.

Poljska zvišala diskont.

V nasprotju z drugimi državami je bila poljska državna banka prisiljena vsled pomanjkanja deviznih rezerv zvišati diskontno mero od 6,5% na 7,5%.

Tržna poročila.

Cene papirja na zagrebškem tržišču.

Novoobjavljene cene papirja na zagrebškem tržišču v dinarjih za kilogram so pri glavnih vrstah papirja sledeče: navadni koncept preganjen 9, odprt 8-60; navadni tiskovni papir polklejen, satiniran 7-60; neklejen, nesatiniran 7-20; plakatni papir v barvah 11; navadni »Kulörpapir« 11-50; karton za dopisnice v barvah 11; »Superiorpapir« 6-50—8-50; sivi ovijalni papir (šrene) 6-50; »Bankpostpapir« liniran 16; dokumentalni papir brez lesnih primesi, preganjen 11-90; najfinejši beli »Kanzlei« 11-90—12-50; dokumentalni koncept nepreganjen, brez lesne primesi 11-90; rjavni zavijalni papir (patent) 5-75; havana papir 11; najfinejši beli karton 15; najfinejši beli papir za knjige 13-50; risalni papir 14-50; beli »Pelurpapir« 14-50.

Cene veljajo za naročila do 500 kg. Pri večjih naročilih 3—6% popusta.

Padec cen krompirja.

V naših tržiščih so padle cene krompirja tako nizko, da komaj dosegajo 60 do 70 Din za 100 kg.

Čehoslovaška produktna borza notira še veliko nižje cene 19 do 24 Kč ali 28 do 40 Din za 100 kg. Tudi v Nemčiji položaj ni boljši ter se bavijo gospodarski krogi z načrtom prisilnega mešanja krompirja h kruhu, da bi na ta način zvišali porabo krompirja, obenem pa omejili uvoz žita.

Znižanje cen kruha in moke v Sarajevu.

Vsled padca žitnih cen je pristojna oblast v Sarajevu odredila znižanje cen belega kruha od 4-50 na 4 Din, polbelega od 4 na 3-50 Din, črnega pa od 3-50 na 3 Din. Cene moki v maloprodaji so znižane: »0« od 4-50 na 4-25 Din, »2« od 4-25 na 4 Din, »5« od 3-25 na 3 Din. Na ta način so cene kruha znižane za 50, cene moke pa za 25 par pri kg.

ŽITO.

Tudi tekoči teden niso vplivali padci cen na naše žito ter notirajo cene na ljubljanski borzi:

Pšenica: nova bačka, 80/81 kg, 1% primesi, Din 227.50—230; nova bačka, 79/80 kg, 2% primesi, Din 217.50—220; nova bačka, 79/79 kg, 2% primesi, 212.50—215 Din; vse promptna dobava, mlevska voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh.

Koruza: bačka, zdrava, rešetana, suha, 177.50—180 Din; bačka okrogla, za mletev, suha, zdrava, rešetana, 200 do 202.50 Din; oboje slov. postaja, plačljivo v 30 dneh.

Oves: bački baranjske provenience, slov. postaja, dobava promptna, plačljivo v 30 dneh, 202.50—205 Din.

Rž: nova bačka, 72 kg, 2% primesi, promptna dobava, mlevska voznina, slovenska postaja, plačljivo v 30 dneh, 167.50—177 Din.

Ječmen: spomladanski, prvovrstni 69/70 kg 205—207.50 Din, novi, ozimni 175.50—177.50, oboje prvovrstna dobava, plačilo v 30 dneh.

Moka: bačka nularica, promptna dobava, plačilo v 30 dneh 365—370 Din.

Zagrebski živinski trg.

Goveja živina: krave mlekariče 2650 do 4700 Din komad, za meso 5.25 do 6 Din za kg; junice za rejo 2200 do 3000 Din komad, za meso 8 do 8.75 Din kilogram; junci I. 9.25 do 9.75, II. 6.25 do 7.50; volji II. 9.50 do 10, bosanski I. 8 do 8.50, II. 6.75 do 7.50; teleta živa 13 do 14.50, zaklana 15 do 17.50 Din kilogram.

Konji: tovorni par 9000 do 10.000, lahki par 5500 do 6000, kmečki par 6000 do 7000; zrebata do 1 leta 1200 do 1455, do dveh let 1500 do 2000 Din komad; konji za meso 1.25 do 1.50 Din kilogram žive teže.

Svinje: domače, pitane 11 do 12.50 Din kg; sremske - zaklane 13.50 do 14 Din kg; svinje do 1 leta 10 do 10.50, nad eno leto 10.50 do 11.75 Din kg; pujski (odojki) 120 do 300 Din komad.

Ljubljanski živinski trg.

Na zadnjem, mlačnem živinskemu sejmu v Ljubljani so se prodajali: volji I. po 10, II. 9 in III. po 8 Din; krave debele po 5 do 7 Din, klobasarice po 3 do 4 Din; teleta po 12 do 14 Din za kg žive teže. Cena konj se je gibala po kvaliteti od 3000 do 5000 Din komad.

Mariborski živinski trg.

V Mariboru so cene živine nekaj nižje kot v Ljubljani ter se plačujejo volji po 7 do 9 Din, krave po 4.25 do 8 Din in mlada živina po 7 do 9 Din za kg žive teže. Prašiči: do 1 leta od 80 do 650 Din, nad 1 leto 900 do 1000 Din komad; za kg žive teže 11 do 13 Din, zaklani prašiči 15 do 17 Din kg.

Jajca.

Cene so ser po zadnjem dvigu nekoliko ustalile ter plačujejo naši izvozniki prvovrstno blago po 1.30 Din komad.

Na berlinskem trgu so se pojavila jajca iz hladilnic, ki so povzročila zastoj v trgovini. Jugoslovansko blago se plačuje po 11.25 do 11.75 pfeniga za komad, fko meja, neocarinjeno.

Krma na zagrebškem trgu.

Detelja 80 do 95 Din, seno 50 do 70 Din, otava 50 do 80 Din, slama 45 do 50 Din za 100 kg.

Grozdje, mošt, vino.

Novi banaški mošt kaže 17 do 18% sladkorja (po klosterneuburški meri), kar znači, da je pridelek boljši kot lani. Cena se mu giba od 1.05 do 1.20 Din, a se pričakuje, da bo v kratkem šla navzgor. Staro vino se plačuje po 2 do 2.50 Din.

Trgatev v Dalmaciji kaže 18 do 20 in v nekaterih slučajih 24% sladkorja. Za mošt še ni prišlo do znatnejših kupčij. Cena grozdja pa se giba v višini 1.50 do 3 Din.

Bosansko in hercegovsko grozdje je zaradi malega pridelka nekaj dražje ter dosega ceno od 2.50 do 3.50 in celo 4 Din za kg.

Baker še pada.

Mednarodni kartel je cene bakra ponovno znižal od 10:80 na 10:30 centov fob. ameriška luka. V poučenih progih prevladuje mnenje, da bodo šle cene še navzdol.

Kava.

Na ameriških borzah je vsled brazilske revolucije cena kave zopet močno padla. Nekatero kavino borzo, tako v Rio in Santos, so sploh ustavile poslovanje.

Cena jute stalno pada.

Dočim je na svetovnem tržišču notirala juta sredi aprila 25 in je nazadovala do julija na 20 funtov, je sedaj zopet znatno padla v ceni ter notira v Londonu samo še 15:10 funta, kar je najnižje stanje tekom zadnjih 20 let.

Pnevmatika.

Te dni so bile cene avtomobilske pnevmatike v Nemčiji znižane za 5 odstotkov pri osebnih in za 7:5 do 10 odstotkov pri tovornih avtomobilih.

Lesni trg.**Dolžnost nastavitve zasebnih gozdarskih strokovnjakov.**

V smislu zakona o zaščiti gozdov je izdan poseben pravilnik, ki lasniku zasebnih gozdov obvezuje, da morajo nastavitvi posebno gozdarsko, strokovno usposobljeno osebje za nadzorstvo gozdov, če njihovi kompleksi (tudi ako so ločeni in razdeljeni v več kosov!) obsegajo v dravski banovini 2000 ha, v savski in dunavski 3000 ha, v vrbaski in drinski 5000 ha, v vardarski 7000 ha, v moravski 6000 ha ter v primorski in zetski 10.000 ha.

Pri nas mora lasnik nad 4000 ha gozda nastavitvi po več strokovnjakov in sicer najkasneje v 6 mesecih po objavi pravilnika.

Ustavitev dela pri lesnem podjetju.

Radi nesoglasnega tolmačenja pogodbe je šumska direkcija v Zagrebu ustavila izsekavo podjetja Virbo d. d., vsled česar je ta pričela odpuščati delavce.

Ruski les v Angliji.

Uvoz ruskega lesa v Anglijo se je letos zopet močno dvignil. — Dosedanji transporti v Anglijo že presegajo ondodne potrebe, vsled česar so morali les postaviti v skladišča, na potu pa so novi veliki transporti. Z angleškimi kupci so se Rusi pogodili, da ne bodo do konca tekočega leta več znižali cen lesa; ako pa bi navzlic temu nastopilo znižanje pred koncem leta, morajo dati kupcem odškodnino.

Brinov les pod zaščito.

Kralj je podpisal zakon o zaščiti brinovnega lesa, ki ga rabi naša eroplanska industrija. Izdan bo k temu zakonu še poseben pravilnik. Izsekava brinovitih stebel je sploh prepovedana, čenima posebnega oblasnega dovoljenja, ki potrjuje, da je doletni les za eroplansko industrijo neprimeren. Zakon je stopil takoj v veljavo ter so za najmanjšo kršitev predpisane za vsako, na nedovoljen način izsekano steblo občutne zaporne in denarne kazni.

Zopet neuspele lesne dražbe.

V Mitrovici se je vršila dražba hrastovih, bukovih, gabrovih in topolovih debel v skupni vrednosti 11:5 milijonov dinarjev (izklicna cena), ki pa ni uspela, ker ni bilo interesentov.

Istotako se je zaključila brezuspešno dražba lesa na panju (po večini hrastovina) v Novi Gradiški, kjer so bila debla nobenega ponudnika. Mestna občina, kot lastnica gozda je sklenila znižati cene za 15 do 20 odstotkov.

Dobave.

4 vagoni jelovih desk nabavi do 15. t. m. direkcija državnega rudnika Kakanj.

12.000 komadov krajnikov nabavi do 16. t. m. direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju.

Cena lesa na zagrebški borzi.

Po dolgem času so bile pretečeni mesec cene lesa na zagrebški borzi znižane ter notira kub. meter franko vagon, nakladalna postaja:

Hrast: hlodi I, 1000 — 1400, II. 500 do 750, III. 200 — 300; plohi neobrobjeni I. 1800 — 2300, obrobljeni I. 2700 do 3000, II. 2300 — 2600; frize I. 25 do 95 cm, 4 — 6 cm 1500 — 2000; 7 do 15 cm 1800 — 2200, en meter in več 7 — 13 cm 2000 — 2400; grede (kvadrati) od 25/35 cm 950 — 1500; francoske doge (1000 kg) 26/1, 4 — 6 m 6000 do 7000; sodarsko blago I. vrste 45 do 80 Din.

Bukovina: hlodi I. 200 — 270; obrobljeni plohi I., parjeni 1000 — 1200; neparjeni I. 400 — 1150; neobrobjeni, neparjeni 800 — 1000; frize I. parjene 800 — 1000 Din.

Borovi hlodi I. 400 — 600 Din.

Jesenovi hlodi I. 450 — 700 Din.

Brestovi hlodi I. 250 — 400 Din.

Gabrovi hlodi I. 300 — 450 Din.

Mehki les: merkantilno tesano blago 260 — 300; konične deske I.—III. 452 do 475; paralelne deske I.—III. 475 do 600 Din.

Brzjavni drogovi - hrastovi: 7-metrski 50 — 60, 8-metrski 60 — 80, 10-metrski 80 — 100 Din komad.

Pragovi: hrastovi: 290 cm 66 — 70, 270 cm 54 — 65, 230 cm 50 — 60, 220 cm 20 — 25, 180 cm 14 — 18; bukovi: 250 cm 35 — 39 Din komad.

Drva: bukove cepanice (do 15% okroglic) I. 21 — 23, bukove cepanice (Hackprügel) 13 — 16; hrastove cepanice (I. (do 15% okroglic) 18 — 20, hrastove cepanice 13 — 15 Din za 100 kilogramov.

Oglje: bukovo 80 — 85, hrastovo 65 do 75 Din za 100 kg.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Promet še vedno majhen. Izven borze se je kupčija nekoliko razživela ter je ta teden izvoz precej večji kot navadno, zlasti drva in slavnbeni les je v izvozu napredoval.

Cene so neizpremenjeno iste (glej 35. štev.).

Povpraševanja po blagu so sledeča.

Trami: I. partija za takoj: 150 komadov 16/18 cm od 10—, 110 kom. 10/13 cm od 7—, 220 kom. 10/13 cm od 3-50, 330 kom. 10/13 cm 1-50. — II. partija do 20. oktobra 1930: 34 komadov 18/21 cm od 9-25, 84 kom. 18/21 cm od 9—, 146 kom. 18/21 cm od 4-80, 146 kom. 16/18 cm 2-20, 68 kom. 16/18 cm od 1—, 255 kom. 13/16 cm od 11-50. Blago mora biti lepo belo, popolnoma zdravo, merkantilno. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

Trami: 8/8 cm 6 m 100; 8/11 cm 4 m 100., 6 m 100; 11/11 cm 5 m 100, 6 m 100; 11/13 cm 4 m 50, 5 m 100, 7 m 50; 13/16 6 m 50, 7 m 50; 16/21 cm 5 m 20, 7 m 20, 8 m 10, 9 m 10, 10 m 10. Blago lepo, zdravo, suho. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Več vagonov lepih smrekovih desk gorenjske provenienca 19 in 24 mm z medijo 25/26 cm I. in II. Cena naj se glasi franko vagon italijanska meja.

10.000 komadov bukovih »Pacconov« v sledečih dimenzijah: debelina od 4½ do 5 mm, širine 38 cm iz 2 komadov za 2/3 od celega kvantuma, širine 38 cm iz 3 komadov za 1/3 od celega kvantuma, dolžina 75 cm, »pacconi« od 20, širine od 38 cm zvezani z žico. Dobava: 1000 »pacconov« mesečno. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Rabi se večjo množino neobrobjene parjene bukovine I., II. Navesti je treba dimenzije, čas dobave ter ceno franko vagon meja Postojna tranzit.

Več vagonov brstovih drv, po možnosti suhih, 1 m dolžine z 20% okroglic. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Trami: 3×3" 4 m 200, 5 m 150, 6 m 100; 3×4" 4 m 200, 5 m 150, 6 m 150, 7 m 75; 4×4" 4 m 200, 5 m 200, 6 m 75, 7 m 50, 4×5" 4 m 100, 5 m 300, 6 m 300, 7 m 100; 5×6" 5 m 50, 6 m 100, 7 m 150, 8 m 25; 6×8" 5 m 5, 6 m 10, 7 m 10, 8 m 10; 7×9" 7 m 10, 8 m 10; 8×10" 7 m 10, 8 m 10, 9 m 10; 7 m 5, 8 m 5, 9 m 5, 10 m 5. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Hrastovi neobrobjeni plohi: ca. 8 m³ 80 mm 2-80 do 3 m, ca. 6 m³ 130 mm 2-50 do 3 m, ca. 2 m³ 90 mm 2-50 do 2-60 m, ca. 2 m³ 110 mm 2-50 do 3-50 m, ca. 2 m³ 120 mm 2-50 do 3-50 m, od 22 cm srednje širine naprej, meri se na gornji strani, blago obeljeno, zdravo, izključeno gnilo, razbito, zimasto. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon 18 mm smrekovih desk, ostro-robih, očejenih, paralelnih, vezanih od 18 cm naprej, I., II., lepa III. Dobava do 6. oktobra 1930. Cena franko vagon meja Postojna.

Rabi se večjo množino smrekovega lubja, suhega (čreslo). Cena franko vagon avstrijska meja.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj Prosti tečaj	
	Din	Din
1 angleški funt	274.40	274.40
1 ameriški dolar	56.35	56.35
1 avstrijski šiling	8.—	7.96
1 belga	7.90	7.85
1 bolgarski lev	—336	—33
1 češkoslovaška krona	1.676	1.67
1 francoski frank	2.219	2.21
1 grška drahma	—731	—73
1 italijanska lira	2.959	2.95
1 madžarski pengő	9.90	9.85
1 nemška marka	13.45	13.43
1 poljski zlot	6.33	6.23
1 rumunski lej	—408	—34
1 švicarski frank	10.96	10.96
1 španska peseta	6.14	5.82
1 danska krona	15.08	15.03
1 hol. goldinar	22.75	22.75
1 turška lira, papir	26.75	26.70
1 zlati frank	10.96	10.96
1 kanadski dolar	56.05	56.05
1 norveška krona	15.08	15.08
1 brazilski milreis	5.20	5.20
1 brazilski pezo	20.35	20.35
1 švedska krona	15.14	5.20

Občutno zopet pada španska peseta, tudi bolgarski lev je znatno padel. Novi uradni tečaji za oktober pričajo o mednarodni stabilnosti dinarja.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Pravilnik za nadzorstvo nad živili.

Končno nam prostor v listu dovoljuje, da zamoremo naše naročnike seznaniti z razlago tega, za vsakega trgovca važnega zakona, kar storimo v nekaj zaporednih člankih.

Pravilnik je zelo obširen ter vsebuje 245 paragrafov, vsled česar ga priobčimo v skrajšani obliki ter samo v onih izvlečkih, katere mora trgovec poznati, da se izogne nepriilikom, ki bi ga utegnile zateči vsled nepoznanja, ker je pravilnik že v veljavi ter se je tudi pričela izvajati napovedana kontrola po državnih organih.

Za živila smatra zakon vse, kar služi ljudem za hrano, užitek ali pijačo v

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 432:50—433:50, 7½% Blairovo posojilo 83:50—83:75, 8% Blairovo posojilo 93:75—94, investicijsko posojilo 88 do 88:25, tobačne srečke 30 ponudba, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 82:25—83:25, 4½% bosanske obveznice obveznice 53—55, begluške obveznice 76 (ponudba), Rdeči križ 55 ponudba.

Izpremenjeni politični položaj v Nemčiji ter zadnja borzna panika v Newyorku je vplivala tudi na naše borze, kjer so med tednom znatno padli drž. papirji, zlasti vojna škoda in Blairovo posojilo. Položaj pa je sedaj že mirnejši ter je pričakovati, da se kurzi vsaj ustaliijo.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvatska štedionica 922—924, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 126 do 130, Ruše 280—300, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8180 do 8280, Trboveljska premogokopna 366 do 368—, Kranjska industrijska družba 312.

Občutno so zopet nazadovale delnice »Trboveljske«, ki so tekom tedna padle od 386:50 na 368, kakršno nazadovanje že nekaj let ni bilo zabeleženo. Sicer položaj neizpremenjen.

predelanem ali nepredelanem stanju, izvzemši zdravila.

Nadzorstvu so poleg teh stvari podvržene tudi vse posode in merila, s katerimi prihajajo živila v dotiko ob pripravljanju, merjenju ali omotavanju in prevažanju, likakor tudi vse predmete, ki služijo za snaženje, vzdrževanje ali barvanje th posod.

Tudi kosmetični preparati in predmeti, ki pridejo v dotiko s kožo, zobmi, nohti, lasmi itd., so podvrženi kontroli, prav tako igračke, tapete, maske, sveče in umetno cvetje. Poleg tega pa se zamorejo vzeti v poštev po potrebi še drugi predmeti.

Glede kontrole mesa in vina so v veljavi še stari zakoni z novjšimi dopolnitvami in pravilniki.

Izrecno prepoveduje zakon pripravljanje, proizvajanje, predelovanje, omotavanje in prevažanje predmetov na način, ki bi bil škodljiv za človeško zdravje, kakor tudi prodajo zdravju škodljivih živil.

Osebe, ki imajo **nalezljivo bolezen**, ne smejo biti zaposlene v trgovinah z živil.

Člen šesti prepoveduje ponarejanje živil in njihovo prodajo; prodajo živil z navedbo imena, ki bi zamoglo kupca spraviti v zmotu glede kvalitete; proizvajanje in prodajo predmetov in blaga, ki služi za ponarejanje živil, kakor tudi onih predmetov, ki se rabijo za vzdrževanje posod, a so zdravju škodljive ter je tudi uporaba takih predmetov pri snajenju in vzdrževanju posod in meril prepovedana.

Ministru za narodno zdravje je pridržana določitev in prepoved proizvajanja ter prodaje zdravju škodljivih živil ter barv in predmetov, ki služijo za vzdrževanje posod in pripravljanje živil. On določi tudi, kako in kje se imajo označiti: kakovost in sestavni deli živil ter ugotovi načela za presojanje pokvarjenih in potvorjenih živil.

Prostori, v katerih se živila hranijo, izdelujejo, predelujejo ali prodajajo, spadajo pod stalno nadzorstvo in morajo ustrezati higijenskim predpisom.

Pri uvoženem blagu se sme kontrola potom preizkusa vzorcev izvršiti že ob carinjenju na meji.

Tvornice in podjetja za izdelavo in predelavo živil morajo pošiljati na zahtevo zdravstvenemu nadzorstvu vzorce. Zdravstveno ministrstvo določi posebne, enotne metode za pregled in presojo živil pri posebnih komisijah. Za sedaj je v veljavi švicarska uradna metoda za pregled živil.

Pravilnik se bavi s posameznimi predmeti obče prodaje živil ter določa za **mleko**, da se sme pod to označbo prodajati samo nepotvorjeno mleko

zdravih krav z neprekinjeno molžo. Mleko ostalih živali se mora označiti po vrsti živali. Posebno poudarja pravilnik **snažnost**.

Prepovedano je trgovanje z mlekom, pomešanim z vodo.

Posneto mleko mora imeti tiskan napis z najmanj 60 mm visokimi in 6 mm debelimi ali temnomodrimi črkami: »Posneto mleko« na belem kartonu.

Pasterizirano mleko mora imeti pri posodah, večjih od 4 litrov, enak napis: »To mleko je pasterizirano pri stopinjah C«, pri manjših posodah sme biti ta napis visok najmanj 12 mm z 2 mm debelimi črkami. Poleg napisa mora biti označena tudi tvrdka, ki je mleko pasterizirala ter datum pasteriziranja.

Sterilizirano mleko mora imeti napis v 12 mm visokih in 2 mm debelih črkah: »To mleko je sterilizirano« in se sme prodajati v steklenicah po pol, 1 in 2 l.

Prepovedan je promet z mlekom nenaravnega okusa, duha ali barve, dalje z mlekom bolnih živali, ako bi uživanje takega mleka moglo škodovati zdravju, kakor tudi mleko, ki je dobljeno v prvih osmih dneh po telitvi. Mleko krav, ki se zdravijo z zdravili, katera preidejo na mleko (arzen, živo srebro itd.), je istotako izključeno od prometa.

Mleko krav, ki so bolne na slinovki na gobcu in parkljih, se sme prodajati samo kuhano.

Živina, katere mleko se prodaja na javnem trgu, se lahko postavi pod stalno nadzorstvo.

Uporaba sredstev za konserviranje (očuvanje) mleka je prepovedana.

Kot kisló mleko mora biti označeno vsako mleko, ki ima več kot 9% kisline in je prepovedana prodaja takega mleka, ki vsebuje nad 50.000 klic na en kubičen centimeter.

Prodajalci mleka morajo mleko pred prodajo dobro premešati, ker se izgovor, da je odstotek maščobe vsled nepazljivosti znižan, ne bo upošteval.

(Dalje prih.)

Ne pozabite poravnati naročnino!

Trgovci, nabavljajte svoje potrebščine pred vsem pri tvrdkah, ki z oglasi podpirajo vaš tisk!

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Čehostaklo
tovarniška zaloga stekla
Ljubljana
Komenskega ulica št. 20.
Dobavljamo vse vrste steklenice za lekarne, drogerije, tvornice soda vode, kemične in likerske tvornice, kozarce za vkuhavanje sadja in sočivja, kozarce in steklenice za gostilne i. t. d.
— Zahtevajte ponudbe! —

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAVC, «Pri Škofu», Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukneno in vse v to stroko spadajoče blago, nanzanja svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdka drži na zalogi samo blago iz priznane najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdka

R. MIKLAVC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA
Lingarjeva — Medarska ulica — Pred Škofijo

GOSPODJE TRGOVCI!

PRIPOROČAJTE VAŠIM CENJ.
ODJEMALCEM NAŠO PRAVO

KOLINSKO CIKORIJO!

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE
IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRA-
ŽENE KAVE, MLETIH
DIŠAV IN RUDNINSKE
VODE

TOČNA IN SOLIDNA
POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!